

**Расподела резултата
пословања**

ОБЛИЦИ ПЕРИОДИЧНОГ РЕЗУЛТАТА, РАСПОДЕЛА ДОБИТКА И ПОКРИЋЕ ГУБИТКА

**-Облици периодичног
резултата**

Компаније различитих
правних форми, о којима
смо већ говорили, разликују
се међусобно не само по
начину стицања сопственог
капитала и одговорности
власника, већ и по облику
периодичног резултата .

Периодични резултат се,
начелно говорећи, утврђује
као разлика између прихода
остварених у једном
обрачунском периоду и
њима кореспондентних
расхода.

Управо, у зависности од тога
шта се сматра
кореспондентним расходом,
разликујемо **два основна**
облика периодичног
резултата финансијски
резултат   доходак.

Инокосне компаније и друштва лица одликују се тиме што код њих није извршено подвајање између власника и компаније као пословне јединице. Власници код ових компанија воде посао и сnose сав ризик, гарантујући за преузете обавезе целокупном својом имовином.

Другим речима код ових
правних форми ни у
економском ни у правном
смислу фирма није одвојена од
власника. У складу са тим,
зараде власника као и
трошкови финансирања
(камате) обрачунати на
сопствени капитал немају,
према пореском праву,
карактер трошка.

То значи да се из укупног прихода при утврђивању резултата ових компанија надокнађују материјални трошкови и трошкови амортизације у целини, зараде запослених радника уколико их има, као и камате на позајмљена средства.

**Овако обрачунат резултат
представља доходак
власника** Он је основица
за опорезивање, а порески
обвезник није компанија,
већ његов власник.

Код друштва капитала

дакле, код друштава са
ограниченом одговорношћу
и акционарских друштава
власништво над
капиталом је потпуно
одвојено од друштва.
Друштво има својство
правног лица.

Власници могу и не морају водити послове друштва, односно бити у друштву запослени, јер се управљање може поверити професионалној управи. **За преузете обавезе одговара друштво у висини сопственог капитала.**

Имајући у виду управо
изложено, лични дохоци
свих запослених
укључујући и власнике,
имају са становишта
друштва карактер редовних
трошкова, као и камате на
капитал.

Резултат који се у овим друштвима обрачунава међусобним сучељавањем укупног прихода са укупним расходима је финансијски резултат, који може бити добитак или губитак.

**Финансијски резултат као
облик периодичног
резултата** је већ био
предмет наших детаљних
разматрања. Ипак, сматрамо
да је потребно у најкраћем
резимирати основне одлике
овог облика резултата.

У основи концепта финансијско-
рачуноводственог резултата,
како се још означава
финансијски резултат, налази
се захтев да се оствареним
приходима морају
супротставити сви трошкови
добара и услуга, који су
употребљени или утрошени у
вези са оствареним приходима.

Отуда се, из остварених
прихода надокнађују сви
расходи који су тим
приходима проузроковани.
Њиме се повећава нето
имовина са којом пословна
јединица послује (управља).

Негативна разлика, која се јавља када се из оствареног прихода не могу надокнадити укупни расходи представља губитак. Део расхода који је остао непокривен приходом за пословну јединицу је дефинитивно изгубљен. Губитак дакле, има за последицу смањење супстанце, односно нето имовине.

На напред описани начин
утврђени добитак је, након
опорезивања у целини
расподељив. Будући да су у
целости надокнађена
уtroшена средства, проста
репродукција је осигурана и
под претпоставком да се цео
добитак уtroши.

У том смислу се за овај облик
периодичног резултата каже
да је **основни или**
дефинитивни резултат.

Расподела резултата

Расподела резултата
пословања као и његово
утврђивање, налази се под
значајним утицајем правне
форме у којој се компанија
води.

Расподела дохотка власника
инокосне компаније и
друштва са неограниченом
одговорношћу разликује се у
значајној мери од расподеле
добити у друштвима капитала,
па отуда и потреба да се
расподела резултата разматра
за компаније одређених
правних форми одвојено.

У инокосној компанији

резултат пословања се у билансу успеха утврђује међусобним сучељавањем укупних прихода са расходима у које **нису укључени** лични расходи власника, као ни камата на сопствени капитал.

Резултат представља, као што је већ наведено **доходак власника**, који је нужно разликовати од **дохотка компаније**.

Овако обрачунат резултат се у билансу стања не појављује као посебна позиција већ се у целини приписује сопственом капиталу компаније и то увећавајући га ако је остварен добитак, односно умањујући га за настали губитак.

На крају године се, да
подсетимо, закључује и
приватни рачун власника
компаније и то тако што се
за исплате учињене на име
покрића личних расхода
власника смањује сопствени
капитал.

Нето повећање сопственог капитала инокосне компаније се тако јавља као разлика између позитивног резултата пословања, које га повећава и учињених исплата капитала по основу покрића личних расхода власника које сопствени капитал смањују.

Уколико би остварени
резултат био негативан
односно ако би компанија
пословала са губитком тада
би исплате учињене за
покриће личних расхода
власника изазвале даље
смањење сопственог
капитала.

На рачунима главне књиге се описана
књижења могу представити овако:

30 – Рачун власника

301 – Инокосни капитал

72 – Рачун добитка - губитка

Порез који власник инокосне
компаније плаћа на доходак
остварен пословањем
компаније сматра се личним
порезом власника и
обухвата се по правилу
преко рачуна власника.

Пример:

Инокосна компанија „А“ остварила је у току пословне године укупан приход од 15.600.- динара.

Расходи који коренспондирају овим приходима износе 11.400.- динара. У току обрачунског периода власнику компаније је на име покрића личних расхода исплаћено динара 1.200.-.

Закључити рачун власника и рачун добитка и губитка.

На рачунима главне књиге промена се књижи овако:

30 – Рачун власника

301 – Инокосни капитал

72 – Рачун добитка - губитка

1.200

1.200 (1

1) 1.200

S^o

11.400

15.600

4.200 (1a

1a) 4.200

На рачуну инокосни капитал забележено је повећање капитала по основу резултата пословања од 4.200.- али и смањење од 1.200.- динара настало по основу исплата за покриће личних расхода власника. Сопствени капитал се заправо повећао за 3.000.- динара.

Овај раст сопственог капитала се може утврдити и упоређењем висине сопственог капитала на почетку пословања са сопственим капиталом на крају обрачуноског периода.

Треба напоменути да
израчунавање раста
сопственог капитала на
напред наведени начин
претпоставља да је
отклоњено деловање
накнадних улагања односно
повлачења сопственог
капитала на висину крајњег
сопственог капитала.

Код друштава лица
(ортаклука) расподела је
што се књиговодствено-
техничког аспекта тиче
једнака управо приказаној,
разлике постоје само у томе
што се пре расподеле мора
урадити обрачун поделе
добити по ортацима.

Како ће бити извршена
подела добити зависи од
критеријума који су
утврђени у уговору
друштва.

Уобичајено је да се добит дели тако што се на уложени капитал обрачуна уобичајена камата, која одговара минималном укамаћењу капитала, а преостала добит се дели на једнаке делове према броју ортака, али се уз то узимају и неки додатни критеријуми као што је примера ради, уложени рад.

**Ортаци, као и иконосни
власници, плаћају порез на
доходак који је персонални
порез и не сматра се
издатком друштва.**

Пример:

Друштво са неограниченом одговорношћу остварило је добит од 16.100.- динара.

Укупан уложени капитал у друштво износи 90.000.- од тога улог **ортака А** износи 50.000.- динара, а улог **ортака Б** 40.000.- динара.

У току обрачунског периода,
ортаку А је исплаћено дин.
2.600.-, а ортаку Б дин.
1.900.- на име покрића
личних расхода. На
уложени капитал се
обрачунава 8% камате, а
остатак добити се дели на
једнаке делове.

Књижити:

- 1) расподелу добити и
- 2) закључити рачуне
власника.

Обрачун расподеле добити:

ОРТАК	УДЕО У КАПИТАЛУ	КАМАТА 8%	½ ОСТАТКА ДОБИТИ	ДОБИТ
А	50.000	4.000	4.450	8.450
Б	40.000	3.200	4.450	7.650
Укупно:	90.000	7.200	8.900	16.100

На рачунима главне књиге промене се књиже како следи:

301/1 – Капитал ортака А

2) 2.600	50.000
	8.450 (1)

301/2 - Капитал ортака Б

2а) 1.900	40.000
	7.650 (1а)

72 - Добит

1) 8.450	16.100
1а) 7.650	

722/1 – Рачун власника А

2.600	2.600 (2)
-------	-----------

722/2 – Рачун власника Б

1.900	1.900 (2а)
-------	------------

Добит друштава капитала

подлеже расподели и опорезивању. Добит утврђена на крају обрачунског периода се по правилу расподељује тек у наредној години.

У билансу стања ће остварена добит бити исказана као добит текуће године у оквиру позиције сопственог капитала.

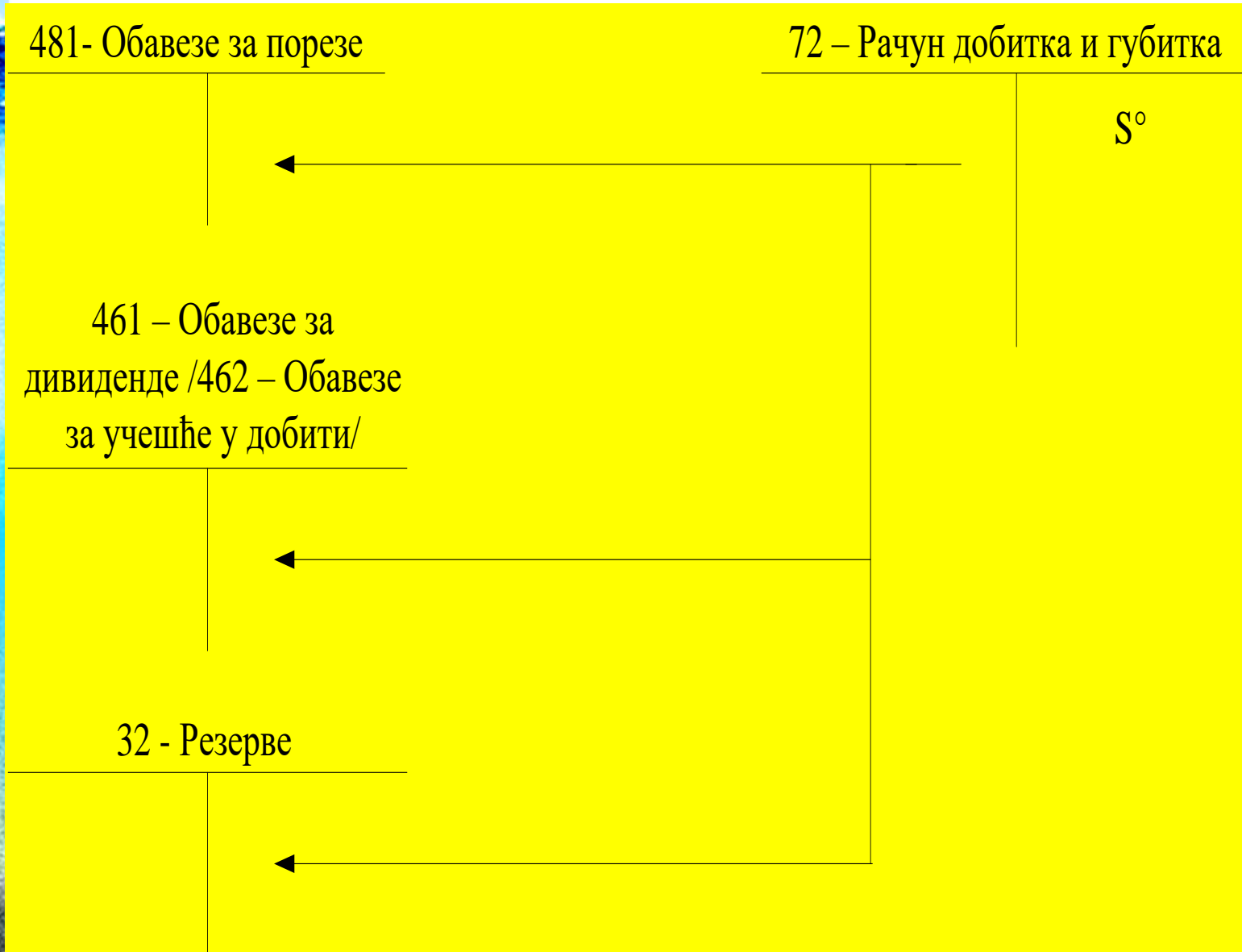

С обзиром на то да расподелите добити обично претходи обрачуну и плаћању пореза на добит друштва уобичајено је да се при расподелите изврши резервисање дела добити у висини претпостављеног пореза на добит.

Остатак добити дели се на
учешћа у добити чланова
код друштва са
ограниченом одговорношћу
односно **дивиденде** код
акционарских друштава и
на резерве. Код друштава
капитала добит, дакле,
повећава сопствени капитал
друштва за износ повећања
резерви док основни
капитал остаје непромењен.

У складу са напред изложеним расподела добити у друштвима капитала се може приказати овако:

Пример:

Акционарско друштво „Ц“
остварило је у току пословне
године добитак од 98.000.-
динара. Обрачунати порез на
добит износи 21.000.- динара.
Добит након опорезивања се
према одлуци управе и главне
скупштине акционара дели: 1)
за дивиденде 47.000.- дин. и за
резерве 30.000.- дин.

На рачунима главне књиге ова расподела се књижи овако:

481- Обавезе за порезе

21.000 (1)

72 – Рачун добитка и губитка

1) 98.000   S° 98.000

461 – Обавезе за
дивиденде /462 – Обавезе
за учешће у добити/

47.000 (1)

32 - Резерве

30.000 (1)

У висини средстава одвојених у резерве нужно је извршити пребацивање новчаних средстава са текућег-рачуна на рачун новчаних средстава резерви, јер средства резерви имају тачно утврђену намену.

Уобичајено је у пракси да се обрачун резултата, па и његова расподела врше и у краћим обрачунским периодима но што је година дана. Ови обрачуни и расподеле имају привременни карактер у односу на обрачун резултата и расподелу која се врши на крају године.

Да би се на рачуну добитка и губитка сачували бруто износи, при књижењу расподеле се у тим случајевима користи прелазни рачун Расподеле добити који на своју дуговну страну прихвата све износе расподеле добити уз одобрење наведених рачуна.

Рачун Расподељена добит се
на крају године гаси
преношењем салда на рачун
Добити или рачун Добитка
и Губитка.

Покриће губитка

Губитак представља део средстава компаније који је кроз пословање дефинитивно изгубљен.

У рачуноводствено-техничком смислу губитак постоји када је сопствени капитал на крају обрачунског периода нижи од сопственог капитала на почетку обрачунског периода односно када су расходи настали у току обрачунског периода виши од у истом обрачунском периоду остварених прихода.

**У друштвима лица и у
инокосним компанијама
губитак се, као уосталом ни
добитак, не појављује као
посебна билансна позиција,
већ настали губитак
смањује капитал инокосног
власника односно капитал
ортака.**

Подела губитка на ортаке
врши се према
критеријумима који су
утврђени у уговору, обично
према висини уложеног
капитала.

**Код друштва капитала, с
обзиром на то да имају
сталан основни капитал
губитак се исказује у билансу
као посебна позиција на
страни активе и има улогу
корективне позиције
сопственог капитала друштва
или се исказује у оквиру
пасиве као одбитна позиција
сопственог капитала.**

У друштвима капитала, како смо већ нагласили, губитак не мења висину основног капитала, већ се исказује као посебна билансна позиција. За покриће насталог губитка користе се у првом реду резерве које се с тим циљем и формирају.

Средства за покриће губитка
могу дати и пословни
партнери (купци или
добављачи), као и
повериоци (банке) ако имају
интереса да осигурају
егзистенцију компаније.

Уколико средства резерви и средства обезбеђена из других извора нису довољна за покриће насталог губитка, део губитка који остаје непокривен исказује се на рачуну Непокривени губитак и преноси у наредну пословну годину да би био покривен из оствареног добитка.

Друштва капитала могу,
међутим, одлучити да
настали губитак, ако га из
средстава резерви не могу
надокнадити, не преносе у
наредну пословну годину
већ да за износ
непокривеног губитка
смање свој основни
капитал.

Како је реч о друштвима са сталним основним капиталом одлука мора бити донета са $3/4$ већином гласова чланова главне скупштине акционара када је реч о акционарским друштвима, односно чланова друштва када је реч о друштвима са ограниченом одговорношћу и мора бити уписана у судски регистар.

Код акционарских друштава спровођење ове одлуке претпоставља смањење номиналне вредности акција, односно замену акција са вишом за акције са нижом номиналном вредношћу. Смањење основног капитала на овај начин значи заправо преношење губитка на акционаре.

Покриће губитка на рачунима
главне књиге се евидентира
тако што се за износ губитка
одобрава рачун добитка и
губитка, а задужују се
рачуни: рачун резерви, рачун
акцијског капитала по основу
редовних акција и рачун
непокривеног губитка ако
део губитка остаје
непокривен.

Схематски књижење се може представити овако

72 -. Рачун добитка и губитка

32 - Резерве

S°

S°

300 – Акцијски капитал по
основу редовних акција

S°

7201 – Непокривени
губитак

П р и м е р:

Губитак акционарског друштва „А“ износи за пословну 2008. годину дин. 34.500.-. За покриће губитка користе се средства резерви. На рачунима главне књиге промена се књижи:

32 - Резерве

---

1)	34.500	S ^o
----	--------	----------------

72 - Рачун добитка и губитка

34.500	34.500	(1
--------	--------	----

Закључак књига

Након спроведених предзакључних књижења подаци о стању имовине, обавеза, прихода и расхода на рачунима главне књиге одражавају стварно стање. Јер, су књижењем разлика између књиговодственог и стварног стања та два стања изједначена.

Овим су испуњени услови за приступање формалном закључку књига и изради биланса стања и биланса успеха. О циљевима и поступку формалног закључка књига је већ било речи у оквиру излагања о глобалној процедури у књиговодству, стога ће сада примена тамо описаних поступака бити приказана на примеру.

Будући да о овој проблематици
готово нема смисла говорити
без бројчане илустрације
послужићемо се
хипотетичким примером
производне компаније „Узор“
из Београда које је као
резултат насталих и
прокњижених пословних
промена,

у периоду од 01.01. до 31.12.
2008. године и
предзакључних књижења
имало на дан 31.12.2008.
године следећи промет на
рачунима главне књиге I
степенa и рачунима главне
књиге II степенa :

Промет на рачунима главне књиге првог степена

Назив рачуна	Дугује	Потражује
1. Пословна средства	25.000	5.000
2. Материјал	21.000	8.000
3. Готови производи	5.000	-
4. Недовршена производња (Трошкови производње)	2.000	-
5. Добављачи – дужници	1.000	-
6. Купци	15.000	12.000
7. Остала АВР	2.000	-
8. Купци за пословна средства	2.000	1.000
9. Дугорочни пласмани	7.000	2.000
10. Текући рачун	14.000	6.000
11. Благајна	2.000	1.000
12. Сопствени капитал	11.000	73.000
13. Дугорочни кредити	4.000	16.000
14. Добављачи	10.000	18.000
15. Добављачи за пословна средства	8.000	12.000
16. Купци – повериоци	-	2.000
17. Остала ПВР	-	1.000
18. ИВ пословних средстава	1.000	10.000
19. Трошкови отписа пословних средстава	5.000	
20. Трошкови материјала	15.000	
21. Трошкови производних услуга	3.000	
22. Трошкови зарада	12.000	
23. Трошкови непроизводних услуга	5.000	
24. Финансијски расходи	5.000	
25. Финансијски приходи	-	8.000
Промет:	175.000	175000

б) Промет на рачунима Главне књиге другог степена

1. Рачун преузимања залиха	-	7.000
2. Распоред трошкова	-	40.000
3. Готови производи	25.000	15.000
4. Трошкови производње	32.000	20.000
5. Трошкови продаје	5.000	-
6. Трошкови управе	5.000	-
7. Трошкови готових производа	15.000	-
Промет:	82.000	82.000

На основу датих података о промету на рачунима главне књиге I и II степена на дан 31.12.2006. године биће састављен закључни лист, закључене књиге (дневнике и главне књиге I и II степена) и састављени крајњи биланс стања и биланс успеха производне компаније “Узор” из Београда.

При свему томе
претпостављамо да је до
момента закључивања књига у
дневницима и на рачунима
главне књиге I и II степена
прокњижено 19 односно 20
пословних промена од којих
се последња прокњижена, тј.
20. пословна промена односи
на обухватање корекције
вредности

залиха готових производа и
недовршене производње у
главној књизи I степена и
одговарајућем дневнику на
бази података са рачуна
главне књиге II степена, тј.
аналитичког књиговодства
трошкова.

Према томе, пре израде
закључног листа преко
рачуна главне књиге I
степенa и одговарајућег
дневника евидентираћемо
корекцију вредности залиха
готових производа и
недовршене производње
(20. пословна промена).

После састављања закључног листа закључићемо дневник и рачуне главне књиге I степена (21, 22, 23, 24. и 25. пословна промена) и дневник и рачуне главне књиге II степена (26. пословна промена) и, коначно, презентираћемо крајњи биланс стања и биланс успеха производног предузећа „Узор“ из Београда.

ц) Дневник производне компаније «Узор» из Београда за 2008. годину

Рб	О П И С	Позив	Износ	
			Дугује	Потражује
	Промет:		171.000	171.000
20.	Готови производи	3	5.000	
	Недовршена производња	4	10.000	
	Корекција вредности залиха <i>-за корекцију вредности залиха</i>	27		15.000
21.	Корекција вредности залиха	27	15.000	
	Приходи од продаје готових производа	24	30.000	
	Финансијски приходи	25	2.000	
	Рачун губитка – добитка <i>-за закључак рачуна прихода</i>	28		47.000
22.	Рачун губитка – добитка	28	41.000	
	Трошкови амортизације	17		5.000
	Трошкови материјала	18		15.000
	Трошкови производних услуга	19		3.000
	Трошкови зарада	20		12.000
	Трошкови непроизводних услуга	21		5.000
	Финансијски расходи <i>- закључак рачуна расхода</i>	22		1.000
23.	Сопствени капитал	11	34.000	
	Дугорочни кредити	12	12.000	
	Добављачи	13	12.000	
	Купци – повериоци	14	2.000	
	Остала ПВР	15	1.000	
	Исправка вредности пословних средстава	16	9.000	
	Рачун изравњања <i>- закључак рачуна пасиве</i>	29		70.000

ц) Дневник производне компаније «Узор» из Београда за 2008. годину

Рб	О П И С	Позив	Износ	
			Дугује	Потражује
	Промет:		171.000	171.000
20.	Готови производи	3	5.000	
	Недовршена производња	4	10.000	
	Корекција вредности залиха <i>-за корекцију вредности залиха</i>	27		15.000
21.	Корекција вредности залиха	27	15.000	
	Приходи од продаје готових производа	24	30.000	
	Финансијски приходи	25	2.000	
	Рачун губитка – добитка <i>-за закључак рачуна прихода</i>	28		47.000
22.	Рачун губитка – добитка	28	41.000	
	Трошкови амортизације	17		5.000
	Трошкови материјала	18		15.000
	Трошкови производних услуга	19		3.000
	Трошкови зарада	20		12.000
	Трошкови непроизводних услуга	21		5.000
	Финансијски расходи <i>- закључак рачуна расхода</i>	22		1.000
23.	Сопствени капитал	11	34.000	
	Дугорочни кредити	12	12.000	
	Добављачи	13	12.000	
	Купци – повериоци	14	2.000	
	Остала ПВР	15	1.000	
	Исправка вредности пословних средстава	16	9.000	
	Рачун изравњања <i>- закључак рачуна пасиве</i>	29		70.000

**РАЧУНИ ГЛАВНЕ КЊИГЕ ПРВОГ СТЕПЕНА ПРОИЗВОДНЕ КОМПАНИЈЕ «УЗОР» БЕОГРАД ЗА
2008. ГОДИНУ**

Основна средства

25.000	5.000	(24
	20.000	
25.000	25.000	

Материјал

21.000	8.000	(24
	13.000	
21.000	21.000	

Готови производи

5.000	10.000	(24
20) 5.000		
10.000	10.000	

Недовршена производња

2.000	12.000	(24
20) 10.000		
12.000	12.000	

Добављачи - дужници

1.000	1.000	(24
1.000	1.000	

Купци

17.000	13.000	(24
	4.000	
17.000	17.000	

Остала АВР

2.000	2.000	(24
2.000	2.000	

Благајна

2.000	1.000	(24
	1.000	
2.000	2.000	

Дугорочни кредити за
пословна средства

4.000	16.000	23)
12.000		
16.000	16.000	

Текући рачун

14.000	6.000	(24
	13.000	
14.000	14.000	

Добављачи

18.000	30.000	23)
12.000		
30.000	30.000	

Сопствени капитал

11.000	45.000	23)
34.000		
45.000	45.000	

РАЧУНИ ГЛАВНЕ КЊИГЕ ПРВОГ СТЕПЕНА

Купци - повериоци

23)	2.000	2.000	
	2.000	2.000	

Остала ПВР

23)	1.000	1.000	
	1.000	1.000	

ИВ пословних средстава

	1.000	10.000	
23)	9.000		
	10.000	10.000	

Трошкови амортизације

	5.000	5.000	(22
	5.000	5.000	

Трошкови материјала

	15.000	15.000	(22
	15.000	15.000	

Трошкови производних услуга

	3.000	3.000	(22
	3.000	3.000	

Трошкови зарада

	12.000	12.000	(22
	12.000	12.000	

Трошкови непроизводних услуга

	5.000	5.000	(22
	5.000	5.000	

Финансијски расходи

	1.000	1.000	(22
	1.000	1.000	

Финансијски приходи

21)	2.000	2.000	
	2.000	2.000	

Приходи од продаје готових производа

21)	30.000	30.000	
	30.000	30.000	

Корекција вредности залиха

21)	15.000	15.000	(20
	15.000	15.000	

Рачун добитка и губитка

22)	41.000	47.000	(21
25)	6.000		
	47.000	47.000	

Рачун изравњања

24)	76.000	70.000	(23
		6.000	(25
	76.000	76.000	

е) Дневник главне књиге II степена «Узор» Београд за 2008. годину

Ред. бр.	О П И С	Позив	Износ	
			Дугује	Потражује
26.	Промет:		82.000	82.000
	Преузимање залиха	1	7.000	
	Распоред трошкова	2	40.000	
	Трошкови производње	3		12.000
	Готови производи	4		10.000
	Трошкови продаје	5		5.000
	Трошкови управе	6		5.000
	Трошкови реализованих производа	7		15.000
	<i>- Закључак рачуна трошкова</i>			
	Збир		129.000	129.000

ф) Главна књига II степена производне компаније «Узор» Београд за 2008. годину

Преузимање залиха

26) 7.000	7.000 S°
7.000	7.000

Распоред трошкова

26) 40.000	40.000 (ПС)
	40.000 (1-19)
40.000	40.000

Трошкови производње

(ПС) 2.000	20.000 (1-19)
(1-19) 30.000	12.000 (26)
32.000	32.000

Готови производи

(ПС) 5.000	(1-19) 15.000
(1-19) 20.000	10.000 (26)
25.000	25.000

Трошкови продаје

(1-19) 5.000	5.000 (26)
5.000	5.000

Трошкови управе

(1-19) 5.000	5.000 (26)
5.000	5.000

Трошкови реализованих производа

(1-19) 15.000	15.000 (26)
15.000	15.000

Закључни лист
трговинског предузећа на дан 31.12. т.г.

Ред бр	Назив конта	Бруто биланс		Салдо биланс		Биланс стања		Биланс успеха		
		Дугује	Потражује	Дугује	Потражује	Актива	Пасива	Расходи	Приходи	
1.	Текући рачун	1.000.000	100.000	900.000	-	900.000	-	-	-	
2.	Рачун отварања главне књиге	1.000.000	1.000.000	-	-	-	-	-	-	
3.	Сопствени капитал	-	1.000.000	-	1.000.000	-	1.000.000	-	-	
4.	Роба	210.000	103.000	107.000	-	107.000	-	-	-	
5.	Добављачи	101.000	200.500	-	99.000	-	99.000	-	-	
6.	Благајна	70.000	-	70.000	-	70.000	-	-	-	
7.	Краткорочни кредити	-	70.000	-	70.000	-	70.000	-	-	
8.	Купци	150.000	-	150.000	-	150.000	-	-	-	
9.	Приходи од продаје	-	150.000	-	150.000	-	-	-	150.000	
10.	Набавна вредност продате робе	100.000	-	100.000	-	-	-	100.000	-	
11.	Ванредни приходи	-	11.500	-	11.500	-	-	-	11.500	
12.	Ванредни расходи	3.500	-	3.500	-	-	-	3.500	-	
ЗБИР I:		2.635.000	2.635.000	1.330.500	1.330.500	1.227.000	1.169.000	103.500	161.500	
Финансијски резултат - добитак								58.000	58.000	
ЗБИР II:						1.227.000	1.227.000	161.500	161.500	

**и) Биланс успеха производне компаније «Узор» из Београда за период 01.01. – 31-12. 2008.
године**

Р. б.	Опис	Износ	Р. б.	Опис	Износ
1.	Трошкови амортизације	5.000		Корекција вредности залиха	15.000
2.	Трошкови материјала	15.000		Реализација производа	30.000
3.	Трошкови производних услуга	3.000		Финансијски приходи	2.000
4.	Трошкови личних доходака	12.000			
5.	Трошкови непроизводних услуга	5.000			
6.	Финансијски расходи	1.000			
7.	Периодичан резултат (позитиван)	6.000			
		47.000			47.000

Према томе, производна
компанија „Узор“ из
Београда је у периоду 01.01.-
31.12.2006. године успешно
(рентабилно) пословало, тј.
остварени периодични
резултат је позитиван
(укупан резултат односно
нето добитак износи 6.000
динара).

Остварени нето добитак се
расподељује за покриће
разних обавеза и повећање
СОПСТВЕНОГ КАПИТАЛА
КОМПАНИЈЕ.

Расподела нето добитка се може вршити у текућој или наредној пословној години, тј. после усвајања годишњег обрачуна од стране скупштине власника (акционара или чланова друштва).

Уколико нето добитак није
распоређен у текућој години
када је и остварен у пасиви
почетног биланса стања за
наредну годину ће се
појавити на позицији
Нерасподељени нето добитак
или Пренети нето добитак
или само Периодични
резултат (позитиван).

Међутим, у случају да компанија на крају пословне године оствари негативан периодични резултат, тј. нето губитак (значи неуспешно, нерентабилно је пословала) неопходно је да изврши његово покриће.

У зависности од тога у којој
правној форми се води
компанија, губитак ће бити
покривен на различите
начине, о чему ће бити речи
касније.

Уколико, пак, није извршено покриће нето губитка у текућој пословној години (када је и остварен) у **активи почетног биланса стања за наредну пословну годину појавиће се на позицији Непокривени нето губитак или Пренети нето губитак или само Периодични резултат (негативан).**

У претходним излагањима смо закључак књига уз састављање закључног листа, крајњег биланса стања и биланса успеха илустровали на примеру производне компаније. Поступак закључивања књига, састављање закључног листа, крајњег биланса стања и биланса успеха су потпуно идентични и у случају трговинске компаније.

Разлика се појављује само у саставу активе биланса стања и пословних прихода и расхода у билансу успеха производне у односу на трговинску компанију. Ове разлике су последица специфичности делатности којом се баве односне компаније.

Тако се примера ради, у
трговинској компанији неће
појавити позиције
Недовршена производња и
Готови производи у билансу
стања и позиција Приходи
од продаје готових
производа у билансу успеха.

Уместо поменутих позиција у трговинској компанији се могу сусрести следећи рачуни: Роба на залихама у билансу стања и Набавна вредност реализоване робе и Приходи од продаје робе у билансу успеха.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!!!!

